

HEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Székesfehérvár XXV. év. 231. Péntek, 1918. okt. 11.

Előfizetés helyben, vidéken:
1 óra 2.50 K 1 óra 2.50 K
1 évre 30 K 1 évre 30 K

Szerkesztőség (a kiadóval): Szent István-tér 1. Telefon 200.

Felelős szerkesztő: Hajós József.

Örtüz.

Hol harcolnak a zsidók?

Egyik fővárosi lap harcétéri jelentésében olvassuk a következő érdekes tudósítást:

„A török csapatok e jelentés szerint a Hedzsasz-vasut mentén is visszavonulnak. Ausztrália, Új-Zéland, nyugatindiai és zsidó csapatok üldözik. A zsidó csapatok szerepléséről az angol jelentés ezúttal először emlékezik meg hivatalosan. Jeruzsálem elfoglalása után tudvalevőleg az angolok megszervezték a zsidó egységeket is. Eddig a megszervezett zsidó csapatok Jeruzsálemben és környékén helyőrségi szolgálata használták, most azonban az angol jelentés tanúsága szerint, bevonták őket frontszolgálatra is.”

Tehát külön rituális egységbe tömörítve harcolnak a központi hatalmak ellen az ellenségeink zsidai.

Nálunk is van alakulóban valami zsidó egység létrehozása. „Önvédelmi liga” cím alatt táborozódnak a hazai zsidók. Ez ügyben október hó folyamán Budapestben nagygyűlést szándékoznak tartani. Ugy látszik a hazafias zsidóság a külön önálló „Önvédelmi Liga” felállításával akarja megcafolni azt a közhiadalmat, hogy a zsidóság nem veszi ki szétszórva ugy a részét a háborúból, mintha önálló egységbe szervezkedik. Ha ez az „Önvédelmi Liga” valójában csoportnak ismeretük

ol, úgy kívánatos volna őket a jeruzsálemi frontra küldeni, hogy visszafoglalhassák az ántantól azt a szent földet, amelyért meghalni zsidóknak a legelső hób vágya. Ha a hősiességet, aldatkészséget a nemzeti érdekek szolgálatába állítják, ott a nagy tömeget pótolni fogják az erkölcsi-erők. A magyar zsidók „Önvédelmi Ligájá”-nak megalkalását a legmelegebben üdvözöljük.

Razzia a zsinagógák körül.

Ez év husvétjén nappén Munkácson razzia tartották a templomból távozó keresztény hívek közt. Nem akadt ebben az országban egyetlen napilap, mely a vallás meggyalázásának tartotta volna a hatóság eljárását, pedig a Husvét van nekünk olyan nagy ünneppünk, mint a zsidóknak a jonn-pippur. S ime a hosszunapi rendőri szemle mennyire kihozta a „magyar” sajtót a sodrából, hogy teletűzdelve belefutak a vészsziba s mint egy ember harsogtak: „Magyarországon az istentisztelet a törvény védelme alatt áll!” Mennyire respektálják egyszerűen a törvényt, mibelyt a zsidóvédelem

számára kihasználható! Sőt nemcsak a napilapok kiáltottak törvényért, hanem olyan sajtótermék is beleszólt az ügybe, mint a *Tőzsdei Kurir*. M nagyon jól tudjuk, hogy a tőzsde „felekezeti” alapon megszervezett gazdasági intézmény, amit azonban csak úgy félhalkán szabad mondani, de mióta folyik a tőzsdei spekuláció annyira nyíltan rituális alapon, hogy a hosszunapi ájtatosság állítólagos megszavazását is a kereskedelmi esett sérelemnek tekintik? A *Tőzsdei Kurir* elsánts hitvallója odáig megy a „hitvédelem” ben, hogy vakmerő fenyegetéseket szaval felénk, mondván: „Csak előre uraim, Valami-vel végtére a semleges országok zsidóságát is a középhatalmak pártjára kell áldesíteni!” Ugy? Szóval bizony számíthatunk rá, hogy a semleges államok zsidai — szolidaritásban, a köztünk éldegélő zsidósággal — a hosszunapi „mérnyiet” miatt nyílt ellenségekké fognak válni. Köszönjük, *Tőzsdei Kurir*, hogy erre megtanítottál. D. K.

HIREK.

Andor József — a keresztény magyarság egyik legszemélyesebb írója spanyoljárányban tegnap reggel meghalt. Később kezéből a toll, melyhez az *Élet*-et oly művészettel szerkesztette. Andor József — írók néven cyprián — „novellái és regényei iradalomtörténeti értékek. Hiszönhat-eves, öt-hatvan, tizenöt, működés egyformán nagyra-becsülésre méltó. Temetését pénteken délután lesz Budapestben, a koporsónál a Lucsántató beszédet Prohászka püspök mondja. Aki dolgozott az *Élet*-ért, bírja most a boldog örök életet!

— Az **Öltáregyesület** októberi szentmiséje vasárnap reggel 7 órakor lesz a Szeminárium templomban, hol délután 5 órakor Kovács János hittanár szentbeszédet mond. Utána litánia lesz.

— **Városi rendkívüli közgyűlés** lesz 1918. évi október 10-én napján délután 3 órára a városnagyertermében. A tárgysorozat főbb pontjai: Dr. Holly Géza biz. tagg és társainak indítványa a perszonális unio megvalósítása érdekében. — Városi tanács tudomásulvételét végezt bejelent, hogy dr. Prohászka Ottokár megyés püspököt 60-ik születésnapja alkalmasból a törvényhatósági bizottság nevében átiratlag üdvözölte. — Tanácskielérésztés a város és a Phoebus villamos vállalat RT. közt érvényben álló szerződés felmondásának gyakorlása — és az üresedésben levő állások betöltése tárgyában.

— A villanygyárunk mint ukáz kibocsátó. Eddig megelégedett azzal, hogy sötétséget árasztott és vakította a közönséget, de most már zsearnokoskodik, ukázt ad ki, mellyel vég-riz bosszantja az ipari üzemet, melyek motorikus áramot igénytelenek használni.

A Phoebus a tegnapi ukázban erősen kijelentette, hogy a motorikus üzemeknek reggel 8-tól délután 3-ig ad áramot, de aztán spórtikét küld szét, kiké-ellenőrizték a motorikus üzemet, és ha kiséül, hogy d. u. 3 órán tul merik használni az áramot, akkor kivégzik az egész üzemet, (kikapcsolják az áramot végérvényesen!)

A Phoebus az ukázt egy irat kísértében a városnak is megküldte. A polgármester az ukázt azonnal kiadta László Pál városi mérnöknek és dr. Kisteleki Károly t. főgyógyésznek: javaslatotétel végett; — egyidejűleg összehívta a városi tanácsot. A tanácsülésen — hol a sajtó is jelen volt — László mérnök „megtáta” az ukáz minősíthetetlen voltát, a villanytelep jelenlegi eljárását, mely a városi tanácsosok egyhangu elítélő nyilatkozatát provokálta. A polgármester erősen követelte a telep garázdkódását miatt az eljárás megindítását. Tartatallan az, hogy „öskörvisepekkel akar világítani a Phoebus és hogy a nyomorúságos feláramot is drágán adja sőt — mint többny panaszolják a villanygyárát.

Ha pedig az „amógyasztást” esőkkenterjé kell tessék kikapcsolni a kávéházak, mozik, magánlakások **felszemes** égeit: korlátozzák a luksusz áramot, de ne a motorikus iparüzemeket!

— 69-es napok. Csendesen hűszűző, aranyos napsugaras ószai napokon kint a frontokon haladoklik a háboru. Még fel-fellángolnak az irók tüzek, még hangosak a esataterék a halálhólok jéggátásaitól, de már mégis utolsó napját éli e rettenetes istentelét s messziről a béke gyémántsgurái kúndik felénk folyton erősböböd fényedik. Mert béke lesz. Az öt éves fergétegg megérett a halálra s az annyi halált osztó háboru sem fogja végzetét elkerülni.

Egy napon megdöbben minden szív. Egy napon amikor csend lesz kint a falál mezején

amikor az areokról eltűnik a halálfélelem s a sápadtságot letörli a végétlen öröm pirja. Egy nap majd beköszön az béke. Az emberek örülni fognak, abékének de sok, nagyon sok ember, árva és özvegy szivéből a fájdalom, életükből a nélkülözést nem ölthetja ki a nagy nap, a béke szent. ünnepe sem. Nekünk kell segítenünk az elesettek hátramaradtottjait, mert hiszen éretünk, a mi házakért, a mi házakért, a mi épségben maradásunkért haltak meg a mi katonáink.

Most a 69 esek kérnek bennünket, hogy támogassuk őket, hadi gyűjtésnek minél nagyobb összegeket, amelyekkel annyi árva és özvegy, könnyeit kell tetörölnök. 13-án a Magyar király szálloda összes helyiségeiben népünnepséget rendeznek. E célra adományokat kérnek a közönségtől. Adjunk bármit, amit az ünnepségek céljaira felhasználhatnak, örömmel fogadják, Enni, vagy innivaló, értéktárgyakat, ételálatot, akármít, csak mindent kiadjon. Asszonyaink és leányaink süssenek pogácsát, sítéményt és küldjék be ado mányainkat a rendezésnek a Fekete sss szállodába.

Pénteken és szombaton egésznap zenés gyűjtés lesz, mindent kiadjon az özvegyek és árvaik javára.

— Sajtóvásárnap. F. hó 6 án rendezték templomainkban a szokásos sajtóvásárnap gyűjtést, melynek eredményét az

szűg Kath. Sajtóegyesülethez juttatja. A Sajtóegyesület magasztos céljaira városunk templomaiban a következő összegek gyűltek be:

Jézus Szíve templomban	42.10 K
Ciszterciaknál	63.04 "
Felsővárosban	100.00 "
Szemináriumban	131.43 "
Székesegyházban	295.20 "
Ferenciaknál	432.56 "

Összesen 1064.56 „

Ezzel szemben a múlt évi gyűjtés 973.43 K volt, 1916-ban pedig 424.61 K. — A gyűjtést a Margit-kongregáció minden remes ügyért lelkesedő kedves tagjai végezték, akiknek a kath. sajtó nevében **Összefoglaló** köszönetet mondunk. — Aki elfeledkezett sajtóvásárnap kath. köztelességéről, még a következő napokban is e eget tehet a lapunkhoz juttatandó adományával, amit mi az Egyházmegyei Hatósághoz fogunk áttenni.

— Engedély nélkül ületelés. Steiner Lajos-Vásártér 21. sz. a. lakos hatósági engedély nélkül különböző iparokat és üzleteket üzemeltet. Ezért őt dr. Zavaros elítélte 220 K. pénzbírságra.

Egyes szám ára 10 fillér.

— Egy régi cég gazdát cserélt. Fehérvár egyik legrégibb bőrkereskedő cége a fehérvári Langraf Gábor és Fia cég. Langraf Lajos, aki mintegy három évtizede vezette a céget, azt most egy régi alkalmazottjának adta.

A lánckereskedők frontjáról. Küzötlük, hogy a rendőrség egy lánckereskedő társaságot fűlött le, amelynek tagjai főleg cuhorrall üzték visszaéléseiket. E társaság két tagja fölött Zavaros dr. tb. főkapitány már itélkezett is és pedig a megérdemelt szigorússággal. Megállapított nyert, amit a vád, illetve a feljelentés részletesen feltár, hogy több m.m. cukorral „iskolapéldászerű” lánckereskedelmet üztött egy társaság akkor, amikor cukorból ölt egyet a hiány városunkban. 3 m.m. cukorknak láncaját a feljelentés és a tárgyaláson megállapított tény a következőképp mutatja; Kovács Ignác Alsókirálysor 23. sz. a. lakó seréskeskedő szerezte a cukrot valahonnan. Többáda Vimmer Lajos, pincérnek, ez továbbáda Müller Viktornak, aki Rósenberg Lipót nevű lánccsárásról öv. Zavadnik Sándornál helybeli cukorásnak adta el. Mire a cukor ide ért, annak egy kilójáért már 17, sőt 18 koronát kértek. A cukrászdában fűllette le a rendőrség az eladókat. Dr. Zavaros, Kovács Ignácot és Vimmer Lajost 15—15 napi elzárásra és 1000—1000 K pénzbírságra ítélte. Müller Viktor és Rósenberg Lipót most hatónai szolgálatot teljesítenek, ellenük a hadbíróság fog eljárni. ahová a rendőrség áttette a feljelentést. — Majd elvált, hogy a zengzetes nevű kurucok az árdárgítás, illetve lánckereskedés frontján való hősködésért mit kapnak!

— Alakuló és versenyyűlés. A főreáliskola gyorsírókőre Dr. Nagy József tanárelnök, meg Horváth Gyula ifjúsági elnök vezetésével szeptember 10-én tartotta a'akuló és első versenyyűlést. A tisztikar így alakult meg: főjegyző Vas VIII. oszt. tanuló, aljegyző Schön VI. oszt. tanuló, pénztáros Köhler VIII. oszt. tan., híznagy Heiderfeld VII. oszt. tan., elnök Graf VI. oszt. tan., levelező Kis VII. oszt. tan.

— Tésztafélékkel uszoráskodtak. A rendőrségnek tudomására jutott, hogy a Sóstóti bakkortár környékén aszonyok hatósági engedély nélkül kenyereket, süteményeket, kifliket árúsítanak. — Rendőrök razziat tartottak és Petrics Lászlóné királykút u. 19. sz. a. lakos, szatocsnak bódéjában több kenyeret és sok kiflit találtak. Petricsné ma d. e. tartott tárgyaláson megmondta, hogy a kifiket darabonként 50 fillérjével Polkert István Deák Ferenc utcán pékttől vásárolta. Dr. Zavaros nyomában beidézte Polkertet és ellene is folyamatba tette az eljárást. Petricsné a rendőri büntető bíróság kenyérnek és kiflinek hatósági engedély nélkül árúsítása miatt elítélte 300 korona pénzbírságra. Polkertet pedig, mert kiflit a tilalom ellenére süített és azokat darabonként 50 fillérért téhát a legláztóbb uszoráron árulta, elítélte 15 napi elzárására és 1000 korona pénzbírságra. — Madár Róza Sittó

u. 17 sz. a. lakos ugyanevak hatósági engedély nélkül tésztaféléket árult a barakkoknál. Ot 150 korona pénzbírságra ítélte dr. Zavaros.

— Sovány sertések vásárlása. A hivatalos lap vasárnapi számában kormányrendelet jelent meg a sovány sertések vásárlása és hatósági igénybevétele tárgyában. A rendelet értelmében husz kilogrammot meghaladó sovány sertés csak a hatóság által kiállított vásárlási igazolvánnyal lehet vásárolni. A tulajdonos sovány sertés csak annak adhatja el, akinek ily vásárlási igazolványa van. A földművelési miniszter elrendelheti a házi, gazdasági vagy tenyésztési szükségleten felül levő husz kilogrammot meghaladó sovány sertéseknek közszükségleti célokra veendő igénybevetését.

— A széntermelés fokozása. A magyar széntermelés még ma sem érte el azt az eredményt, a mellyel régebben dolgozott. A háboru első éveiben csak egy harmadát termelték a normális idők természeinek, ma már a két harmadát. A munkaerő hiánya teszi lehetetlenné, hogy a gazdag magyar szénbányákból annyit termeljenek, mint békeidőben s erre való tekintettel újabb kérték a hádügyminisztert, hogy a magyar szénbányáknak kellő számú munkásokat bocsásson rendelkezésükre mert csak így lehet fokozni a széntermelést.

— A törköly rekvirálása. A hivatalos lap mai számában megjelent kormányrendelet zár alá veszi az 1918. évi termésből származó szőlő és borókatörkölyt. A zár alá vett törkölyt, amelyet pálinkafőzésen kívül más célra felhasználni, feletlenül vagy megsemmisíteni nem szabad, december 18 áig, de legkésőbb március 1-ig az állat és Takarmányforgalmi Részvénytársaságnak fel kell ajánlani. Az átvételi ár 100 kg. nedves törkölyért 10 K-ban állapítatik meg.

— Adomány az Ottokár hadiárva házra. Sziksz. Mariska Pákozdról és N. N. Helyből 10—10 koronát adtak Püspök Atyánk születése napja alkalmából. Ottokár hadiárva háznak.

— Koszorúmegváltás. Lauschmann Gyula elhunytá alkalmával Köhler József 50 K és Stréda Antal 30 koronát adományozott koszorúmegváltás címén a helybeli Hadsegélyzőnek.

— Koszorúmegváltás. Mindazok, kik felejtethetetlen édesapánk temetésén megjelentek, vagy résztvételükkel bánatunkat enyhíteni szívesek voltak, ezúton fogadják hála lás köszönetünket Köfeju család.

— Koszorúmegváltás. Lauschmann Gyula dr. vármegyei tisztii főorvos elhunytá alkalmával Magdics István és Streit Ferenc kanonokok, továbbá Rostagni Flőgel Karola 50—50 K-át adtak koszorúmegváltás címén az Ottokár hadiárva háznak. — Ugyanezen alkalomból Gerlits Józsefné 20 K-t adott lapunk útján a 69-es hadiárva háznak.

— Állást keresnek. — Bejárónő könnyebb bejárónő állást keres. — Tarka ruha és felhőnemű varrására és javítására vállalkozik otthon éltésben varrónő. (Ker. Nők Szöv. Szeminárium, Péntek d. e. 10 12, d. u. 3 5-ig)

Dr. Kecán orvos rendel. lakásán, Simor-utca 1. sz. Buza piac, délután 8-tól 4-ig. — Köszönetnyilvánítás. Fogadják mindazok, kik forrón szeretett férjüket, ravatalára keszortul vagy csokrot helyeztek, a temetés tartamára fogataikat rendelkezésükre bocsájtani kegyesek voltak, vagy résztvételüknek bármilyen módon kifejezést adtak, ezúton is hála l köszönetemet. Öv. Máté Ferencé.

— Bojtorján hajszesz nagyon bevált hajpótló, erősíti a haj gyökereit s szűnteti a korpa képződést. Egy üveg ára 6 korona. — Baromfi kolera elleni serum kapható: Szűts Róbert gyógyszer-tárában. Károly király-tyér.

— ORVOSI HIR. Dr. Radnai Sándor budapesti fog és szájspecialista fogászati rendelést a Dr. Pajzs Szanatórium rendelőjében megkezdte. Rendel. d. u. 5—8-ig.

Színház.

Heti műsor: 1918. október hó 8—13 ig:

Csütörtök: A pacsrta. Péntek: Szombat d. u.: Leányvásár. Vasárnap d. u.: A cigányprimás. „ este: A pacsrta.

Mozi.

Az Uránia igazgatója közli: Coeur dames. Az Uránia színház péntek, szombat és vasárnap az idei első Hesperia filmet mutatja be. A Hesperia sorozat 7 filmből áll, melyek mindegyike elsőrangú Schlager számba megy. A csodaszép hercegnő nemcsak szépségével, hanem művészetével is hódít. A fotografia, valamint a tündéres tájak és pazar fényes beállítás ezeknél a filmnél bámulatos: Az előadások kezdete — feltéve, hogy villany van — pont fél 7 és fél 9 órakor.

Az Apolló igazgatósága közli: Ilyen az élet címűen kerül forgalomba az idei szezon egyik leghatalmasabb, legerdekesebb filmalkotása, mely három részre oszlik. A filmtrilógia első részét „Egy asszony mártírúma” című drámai játékot péntek-szombat és vasárnap mutatja be az Apolló-színház. A ciklus többi része „A posvány” és „A játék ördöge” nyomán követik az első bemutatolt, mely a fővárosban óriási sikert aratott. A grandiózus filmalkotás mesterműve a kinematográfának. Előadások köznapokon fél 7 és fél 9 órakor. Vasárnap, 3, 5, 7 és 9 órakor. Rendes hely-árak.

APRÓHIRDETÉSEK.

Mindenesfűk felvételnek Knavozitzky divatruházában. Egy hasas tehén eladó. Öreg-utca 56. sz. alatt. — Egy jó karban levő báránybélesek bunda, két tűzoltóblúz, többféle hangszer, tarogató, fuvala, sip eladó, Rákóczy utca 6. — Irni-olvasni tudó ügyes kis-asszony felvétetik. Szűts Róbert gyógyszer-tárában.

MEGHÍVÓ.

A Mórvidéki Egyesület Bortermelők Részvénytársasága Mór folyó évi október hó 20-án d. e. 9 órakor a Mórvidéki Takarékpénztár részvénytársaság helyiségében megtartandó alakuló közgyűlésére.

NAPIREND.

- 1) Az alaptőke kellő aláírás és befizetés által való biztosításának igazolása.
- 2) Az alapszaeályok megállapítása.
- 3) A társaság megalakulása iránti határozat.
- 4) A társaság igazgatóságának kinevezése.
- 5) A társaság felügyelőbizottságának 1 évre való megválasztása.
- 6) Határozat az alapítóknak adandó felmentvény iránt.

AZ ALAPÍTÓK.

Közgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Székesfehérvár Mórvidéki Takarékpénztár, Mór Gyöngyös-Visontai Bortermelői Szövetkezete m. rt. Gyöngyös.

*) Az alakuló közgyűlésen csak azon részvényjegyzők bírnak szavazati joggal, akik az alapítási tervezet 5-ik pontja értelmében a jegyzett részvények teljes árát lefizették és azt igazolják.

TŐZSDE ÜGYEKBEK ÉS MINDENMÉRTÉKPAPIROK

vételre és eladásánál, tekintettel a jelenlegi gazdasági viszonyokra, valamint értékeinknek biztonsága szempontjából, minden irányban készséggel szolgál szakszereztáncsccsal és felvilágosítással a

Hazai Kereskedelmi Részvénytársaság értékpapir-osztálya, Budapest, IV., Magyar u. 3.

Uránia-színház

Péntek, szombat, vasárnap, október hó 11, 12 és 13-án: Az első HESPERIA film! COEUR DAME Szenzációs főuri dráma 5 felv. A tündéres szépségű Hesperia hercegnő a főszerepben. Előadás fél 7 és fél 9 órakor.

Apolló-színház.

Péntek, szombat, vasárnap, október hó 11, 12 és 13-án: Kinematográfia mesterműve! Ilyen az élet Filmtrilógia. I. rész: Egy asszony mártírúma Dráma 5 felvonásban. Kiegészítő műsor!!! Előadások fél 7 és fél 9 órakor.